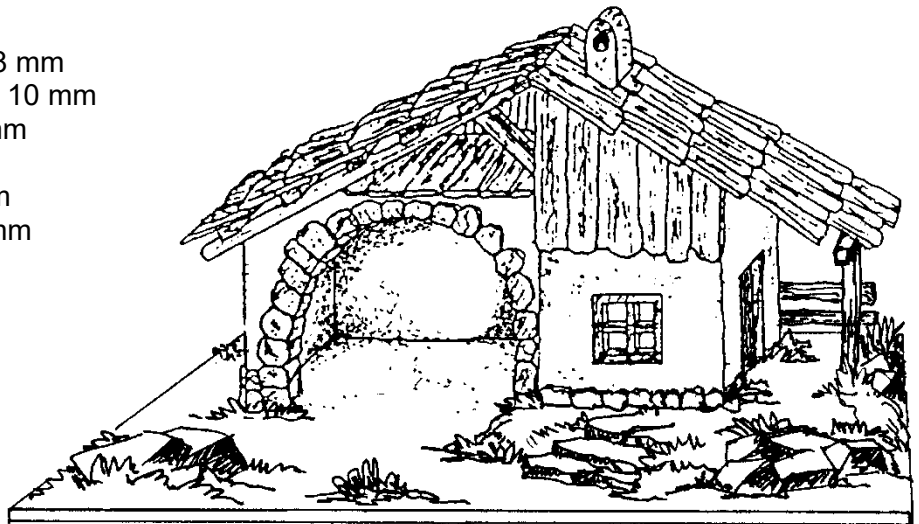

Bajorországban és Ausztriában már kb. 250 éve építenek jászolt. Gyakran művészi faragták és általában csak templomokban és kolostorokban lehetett megtekinteni. Az első házi jászolok a 19. században készültek. Jelen napjainkban a házi jászol megint nagyon közkedvelt lett. Sajnos egyre több giccses jászlat és figurát kínál a játékipar. Ennek ellensúlyozására szeretnénk megmutatni, hogyan lehet egyszerű eszközökkel egy gyönyörű, stílusos jászlat barkácsolni.

Anyaglista:

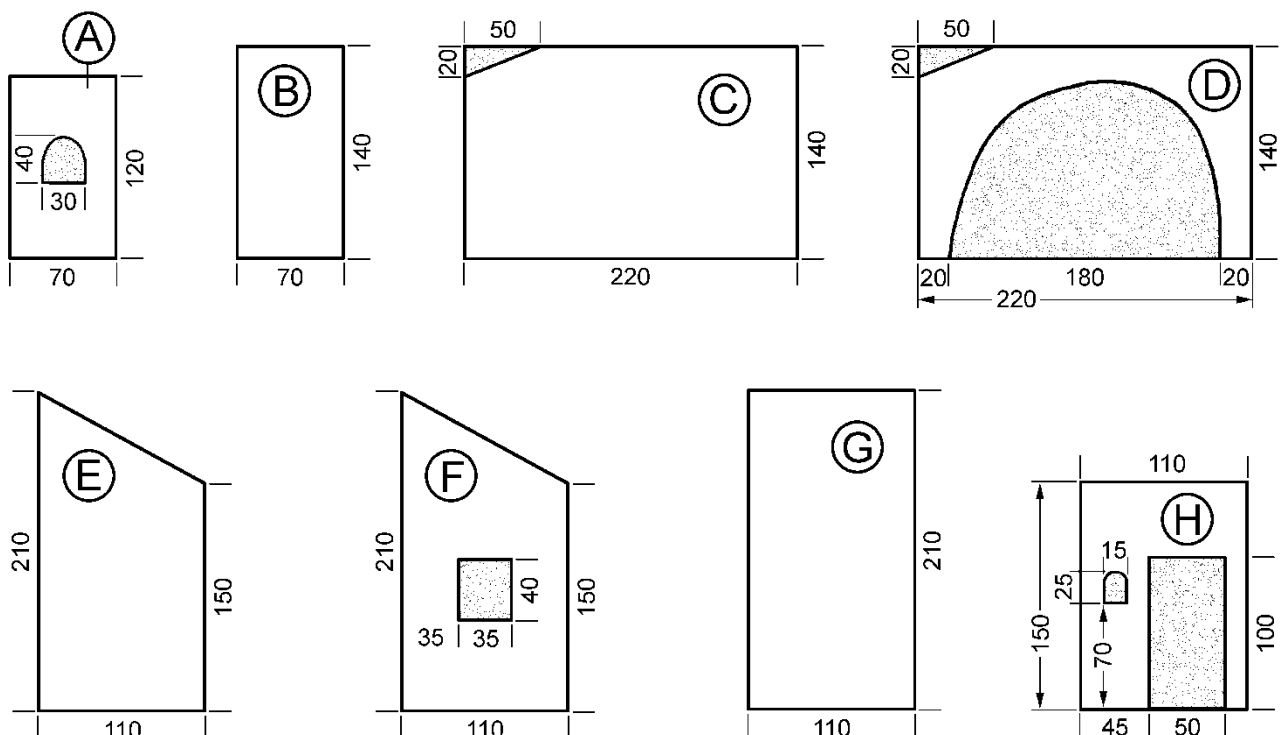
- 1 rétegelt falemez 500 x 300 x 8 mm
- 2 puha farostlemez 500 x 300 x 10 mm
- 7 lucfenyőfaléc 300 x 10 x 10 mm
- 6 lucfenyőfaléc 500 x 5 x 5 mm
- 14 lucfenyőfaléc 500 x 20 x 2 mm
- 1 szürke karton 210 x 150 x 2 mm
- 1 liter jászolépítő habarcs
- 1 tasak pác, barna

Munkaleírás:

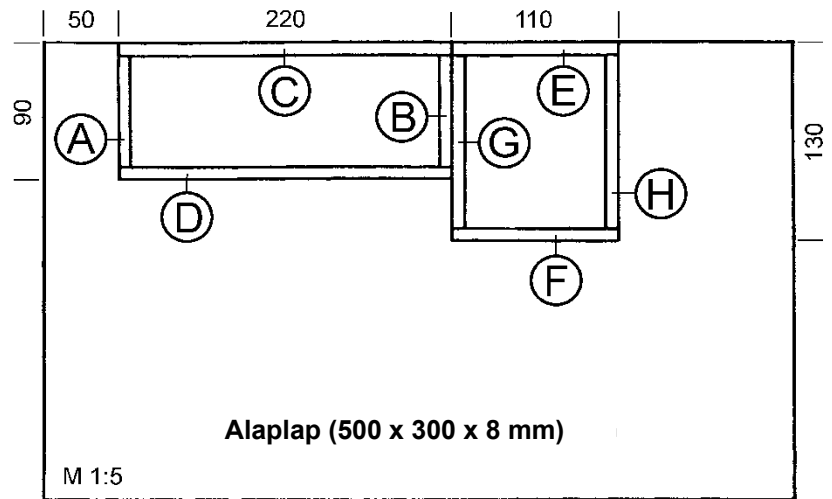
- Szerszámok:** A jászolépítőnek a következő szerszámokra van szüksége: lombfűrész, tűk, fúró, kés (faragókés), olló, kalapács, kis fűrész (PUK), spakli, faráspoly, különböző ecsetek, szivacs, vizesveder, faenyv, szegek, csiszolópapír.
- Falelemek:** Az (A) - (H) részek méreteit rajzoljuk át a rajz szerint helytakarékosan egy puha farostlemezre és fűrészeljük ki egy lombfűrészsel. Figyeljünk a lombfűrész függőleges vezetésére!

Méretetek mm-ben (Rajz - lépték 1:5)

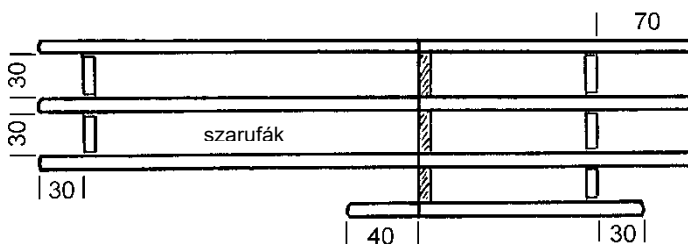
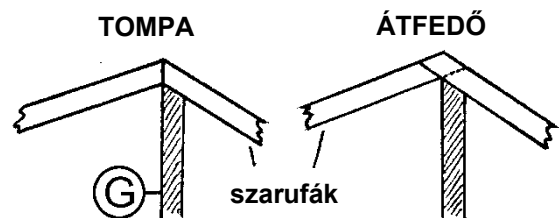
Tanulási modell didaktikai célokra, felnőttek felügyelete mellett használható. Figyelem: lenyelhető apró alkatrészeket tartalmaz. 3 év alatti gyermekek számára nem alkalmas. © Winkler Iskolaszer Kft. | www.winkleriskolaszer.hu

3. **Alaprajz:** Az alaprajzot rajzoljuk át a rajz szerint ceruzával az alaplapra (500 x 300 x 8 mm). A kifűrészelt (A)-(H) részeke illesszük össze ideiglenesen tükkel, tegyük mindkét épületet az alaprajzra. Ha szükséges, csiszoljuk le mégegyszer a darabokat.

4. **Házépítés:** Ha minden rész megfelelő, akkor a puha farost részeket összeenyvezhetjük. Néhány szeg (30 mm) meggátolja a falak elcsúszását. A házat még ne enyvezzük rá az alaplapra! Az enyv megkötése után még le kell vágni ferdére a (G) rész felső szélét. Ehhez használjunk egy faragókést vagy egy faráspolyt.

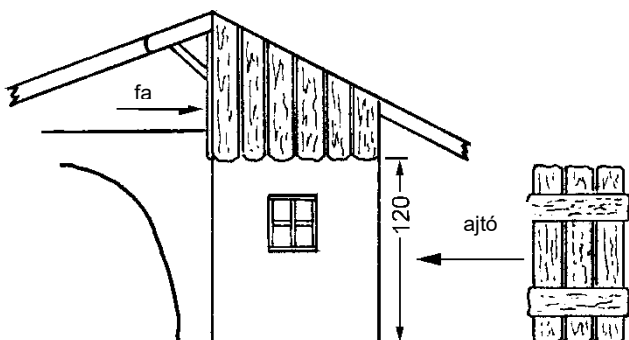
5. **Tetőszerkezet:** A tetőszerkezetet készítsük falécekből (10 x 10 mm). A gerincen (fent) illesszük össze a megadott szögben a szarufákat, de még nem enyvezzük össze. Haladók a szarufák gerincire fektetett végeit félig bevághatják és átfedhetik. Ezáltal a tetőszerkezet stabilabb lesz.

A mellékelt rajzon látható, mennyire álljanak ki a szarufák oldalt. Az (A) és (H) falakra a szarufák közé még három-három 30 mm hosszú faléceket (10 x 10 mm) teszünk.

6. **Pácolás:** A mellékelt pácport oldjuk fel ¼ liter forrásban levő vízben. Lehűlés után a pác használatra kész. Ha az árnyalat túl sötét lett, akkor a pácot hígítsuk vízzel. Sorjazzuk le a tetőszerkezet léceinek élét egy éles késsel (faragókés) és pácoljuk a fenyőléceket merítéssel vagy lekenéssel. A pácot hagyjuk egy pár órát száradni, mielőtt a tetőszerkezet a házra enyvezhetnének.

7. **A fenyőlécek felszerelése:**

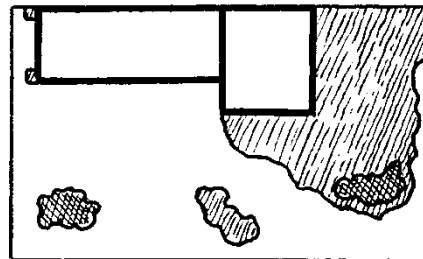

Rajzoljuk ki a **falburkolathoz** való falécek helyét a rajz szerint és vágjuk méretre egy erős ollóval vagy egy kis fűrésszel. Ezután enyvezzük rá az (F) és (G) falakra. Helyezzünk be falécekből egy ajtókeretet és egy ablakkeretet úgy, hogy ezek kb. 2 mm-re kilógnanak. Egy ablakkeresztel vékony lécekből (5 x 5 mm) vagy drótból szépíthetjük az ablakot. Az **ajtó** három lucfenyőlécből (120 mm) készül, két keresztzalaggal (60 mm) enyvezzük össze. Az enyv megkötése után az ajtót belülről az ajtókeret és a (H) falra enyvezzük. Végül egy kis ecsettel minden vágóélet pácoljunk után.

8. Domborzat: A jászolt enyvezzük az alaplapra. A rajz megmutatja, hogyan építhető egy domborzat a maradék puha farostlemezből. A puha farostlemezeket a szép felén kézzel letörjük és egy késsel srégre dolgozzuk.

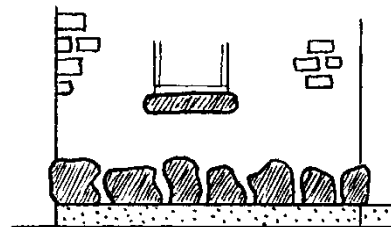
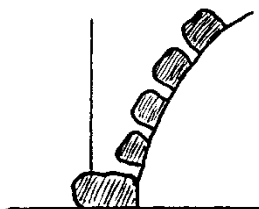
A domb és a kövek egymásra enyvezett puha farostlapból készülnek.

Rögzítsük a domborzat részeit sok enyvvel és néhány szeggel (15 mm) az alaplapra.

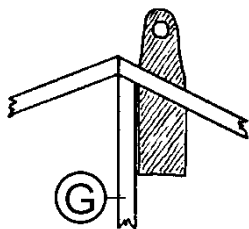

9. Kövek és téglák: Ha a jászol falazatán kő és téglá utáztatot szeretnénk, akkor vágjunk ki kartonból (2 mm) ollóval a példa szerint néhányat és ragasszuk rá enyvvel a falazatra.

PÉLDÁK:

10. Kémény:

Készítsünk a puha farostlemezhulladékból egy kéményt és rögzítsük a (G) falra kb. a tető közepénél.

11. Malterbevonat: Minden részt, kivéve a pácolt ajtót, bevonunk egy speciális malterkeverékkel. A keverék így készül:

3 rész (0,6 L) krétaliszt

2 rész (0,4 L) finom fűrészpor

1 rész (0,2 L) enyvvíz (= enyv 1:1 vízzel keverve)

víz szükség szerint

A csomagban készen bekeverve!

Az itt megadott liter arra a mennyiségre vonatkozik, amely jászolunkhoz szükséges. Készítsünk olyan malterkeveréket vízzel, hogy spaklival és ecsettel jól kenhető legyen. Először vonjuk be a falakat, utána a domborzatot kb. 1-2 mm vastagon a malterrel.

Hígítsuk a keveréket vízzel a kövek (karton) és a téglák bevonásához, hogy a fugák még felismerhetőek legyenek. A nehezen kenhető felületeken dolgozzunk egy hajlított ecsettel.

A pácolt lécekről töröljük le azonnal nedves ronggyal a maltert! A munka folyamán megkeményedett maltert szükség esetén vízzel hígíthatjuk.

A jászolt utána egy pár napig száradni hagyjuk.

12. Jászol festése (kihangsúlyozása): A következő eljárást ajánljuk:

a száraz építményt, a pácolt részeket kivéve, kenjük le fehér beltéri diszperziós festékekkel.

(Esetenként kihagyhatjuk ezt a lépést!) Ha a diszperziós festék megszárad, akkor a már korábban használt páccal kenjük rá egy barna alapárnyalatot, amely javarészt egy nedves szivaccsal ismét letöröljük. A sötét maradó mélyedések és szélek egy különleges hatást eredményeznek. Ez csak akkor lehetséges, ha előtte a jászolt fehér diszperziós festékekkel lekenjük.

Ténylegesen nagyon vizes plakátfestéket vagy vízfestéket viszünk fel. Különböző színárnyalatokat hordunk fel a felületre, elkenjük és egy nedves szivaccsal részben ismét letöröljük, míg elérjük a kívánt színárnyalatot.

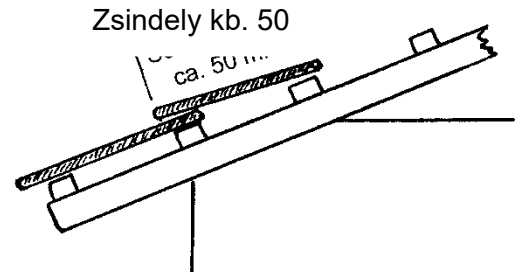
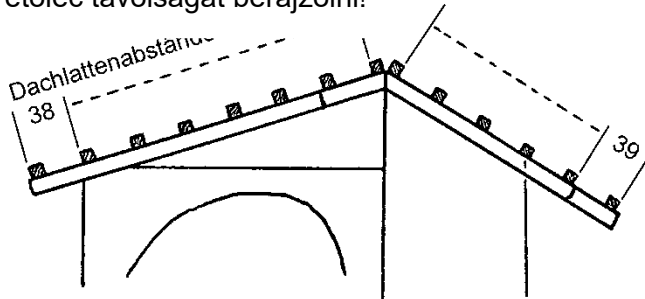
A falazat maradjon viszonylag világos (sárga, okker). A domborzathoz használjunk barna, okker, sárga és zöld árnyalatokat. A dombot és a köveket kenjük le egy sötétszürke árnyalattal, amelyet részben ismét letörölünk, míg a diszperzió fehér színe egyes helyeken kissé áttetszik.

Haladó jászolépítők porfestéket használhatnak a jászol kihangsúlyozására, mivel ezeknek a színeknek kiváló fényük van és kitűnően keverhetőek. A porfestéket egy meleg csontenyvbe mártott ecsettel visszük fel a felületre.

13. Tetőfedés: Vágjuk méretre a tetőléceket (5 x 5 mm-es lécek): 7 darab: 150 mm
7 darab: 110 mm

Jelöljük ki a tetőléc távolságait ceruzával a rajz szerint és enyvezzük a tetőléceket a szarufákra. Vágjunk le a pácolt lucfenyőlécekből egy ollóval kb. 80 darab tetőcserepet. Különböző hosszra vágjuk (47 - 53 mm), mivel egy igazi alpesi házon is különböző hosszúságúak. A legelső két tetőlécet kenjük be enyvvvel és helyezzük a fatetőcserepeket rá. Most következnek az enyv felvitele az első tetőcserep felső élére és a harmadik tetőlécre, stb.

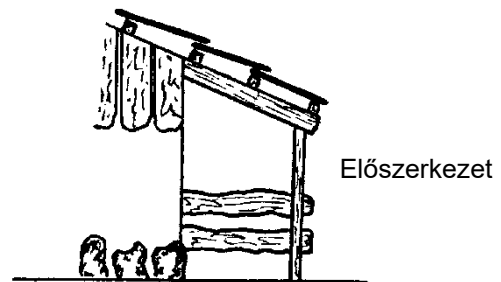
Tetőléc távolságát berajzolni!

14. Szénaalj: 7 - 8 lucfenyőléc (kb. 100 mm hosszú) képezi a szénaaljat, ezeket a jászolistálló fölé a (C) és (D) részekre enyvezzük. A szénaalj hátoldalát ugyancsak lucfenyőlécekkel ragasszuk tele. A jászolt döntjük meg egy kicsit, míg az enyv megszárad.

15. Előszerkezet: Lécekből készítsünk egy előszerkezetet a lakóház bejáratához. (5 x 5 mm).

Az enyv száradása után minden lécvágófelületét, a tetőcserepeket, valamint a többi léceket is egy kis ecsettel pácoljuk után.

16. Végső munkálatok: A domborzatra néhol ragaszthatunk még mohapárnácskákat enyvvvel. Ehhez csak olyan vékony kőmohát használjunk, melyet előtte megtisztítottunk és megszárítottunk. Az épület mellé helyezett kis fa megszépíti a domborzatot.
17. Figurák: Ez a jászol 80 -100 mm magas figurákhoz alkalmas. Természetesen kizárólag fafigurák felelnének meg ennek a stílusnak. Anyagi okokból meg kell elégedjünk más figurákkal. Műanyagfiguráknál figyeljünk arra, hogy ne legyenek túl harsány és giccses színekkel lefestve, mivel akkor nem illenek a jászol díszkrét színárnyalataihoz. Latex öntőformákkal és agyagból is készíthetünk figurákat. Nagyon jutányosak és mégis szépek a kartonfigurák (kivágóív). Ezeket 3 mm vékony rétegelt falemezre ragasztva vágjuk ki.